

Koulumaailman tehtäväpaketti

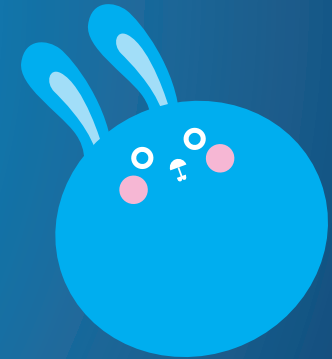
alakoululaisille

AAMULEHTI

SATAKUNNAN KANSA

TEHTÄVÄ 1

Miltä sanomalehti tuntuu?

Tuleeko kotiisi
sanomalehti?
Mihin se laitetaan
lukemisen jälkeen?

1 Kuinka monta sivua tämän päivän lehdessä on?

2 Miltä sanomalehden sivut tuntuvat?

3 Kun lehteä selaa, sormet voivat mustua. Mistähän se johtuu?

Lehtemme painetaan joka yö Sanoma Manun painotalossa Tampereella. Yhdessä paperirullassa on lähes 19 kilometria paperia. Aamulehden peruspainoksen painamiseen menee 14 rullaa paperia - päivän lehdillä voisi siis päällystää tien Helsingistä Jyväskylään ja Satakunnan Kansan painoksella puolestaan matkan Porista Tampereelle.

TEHTÄVÄ 2

Millaisia kuvia lehdessä on?

Tunnistatko kuvien ihmisiä? Keitä kuvissa näkyy?

1 Selaa päivän lehteä. Mikä sen kuvista on mielestäsi hienoin? Miksi?

2 Löydätkö lehdestä piirroksia? Mistä ne kertovat?

3 Valitse yksi lehden kuva ja piirrä siitä oma versiosi paperille tai tietokoneella.

Kuvaaja ottaa lehteen valokuvia esimerkiksi ihmisistä ja tapahtumista. Uutiskuvat ovat aina totta.

Graafikko tekee piirroksia asioista, joista ei voi tai kannata ottaa valokuvia. Graafikko tekee lehteen esimerkiksi karttakuvia ja tilastoja.

TEHTÄVÄ 3

Mikä on uutinen?

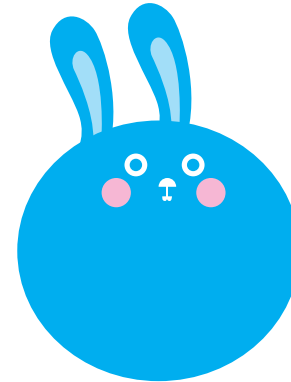

Mistä muualta voi lukea, kuulla tai nähdä uutisia?

1 Etsi lehdestä uutinen.

Kirjoita tai piirrä, mistä se kertoo. Voit myös leikata uutisen lehdestä tai ottaa siitä kuvan.

Kerro uutisesta omin sanoin parillesi.

Uutisia on monenlaisia: paikallisia, kotimaan ja ulkomaan uutisia, urheilu-uutisia, kulttuuriuutisia. Uutinen kertoo uuden, kiinnostavan ja totuudenmukaisen asian.

TEHTÄVÄ 4

Miten uutiset syntyvät?

Katso videolta,
miltä näyttää vuorokausi
lehdessä ja sen eri työtehtävissä.

→ satakunnankansa.fi/koulumaailma

→ aamulehti.fi/koulumaailma

1 Median tekoon tarvitaan monia ihmisiä.

TOIMITTAJA, joka kirjoittaa jutun

KUVAAJA, joka ottaa jutun valokuvat tai videon

GRAAFIKKO, joka tekee juttuun piirroskuvan tai kartan

TAITTAJA, joka asettelee tekstit ja kuvat lehden sivuille

KOODARI, joka ohjelmoi digitaalisen median, jotta uutisia voi lukea tietokoneelta ja kännykältä

Kenen työ kuulostaa kiinnostavalta?

Millaisia taitoja työssä tarvitaan?

TEHTÄVÄ 5

Miten haastattelu tehdään?

1 Nyt saat olla toimittaja! Esitä kysymykset parillesi. Vaihtakaa sitten rooleja. Voit kertoa itsestäsi tai keksiä itsellesi jonkin hahmon.

Mikä on nimesi? .....

Mistä olet kotoisin? .....

Mitä teet aamulla ensimmäisenä, kun heräät? .....

.....

Mitä teet vapaa-ajallasi? .....

.....

Mikä on unelmasi? .....

.....

Esitä haastattelu-
kysymykset
vanhemillesi, iso-
vanhemmille tai muille
tuttaville. Voit kirjoittaa
vastauksista myös
oman uutisen!

Haastattelu on tärkeä osa toimittajan työtä. Siinä toimittaja kysyy kysymyksiä ja jutun henkilö vastaa.

TEHTÄVÄ 6

Miltä mainokset näyttävät?

1 Etsi lehdestä kiinnostavan näköinen mainos. Mitä siinä mainostetaan? Kenelle mainos voisi olla suunnattu?

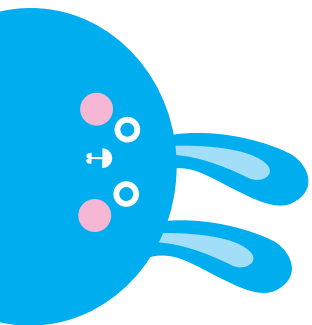
Mistä erotat uutisen ja mainoksen?

Missä muualla näet mainoksia?

Uutinen tarkoittaa uutta tietoa ajankohtaisista asioista. Toimitus päättää, mitä uutisia lehdessä julkaistaan. Kukaan ei siis voi ostaa uutista rahalla.

Mainos kertoo tavaroista, palveluista tai muista myytävistä asioista. Esimerkiksi kauppa voi mainostaa uutta älypuhelinia ja sen hintaa. Mediassa yritykset ja muut tahot ostavat mainoksia rahalla.

TEHTÄVÄ 7

Mitä muuta mediassa kerrotaan?

Päivän lehteä voi selata paperisena tai verkossa näköislehtenä.

Näköislehdessä ovat mukana kaikki lehden sivut ja sitä voi katsella tietokoneella tai kännykän ruudulta.

1 Selaa lehteä ja etsi vastaus kysymyksiin:

Mihin aikaan Pikku Kakkonen alkaa? .....

Millainen sää oli tänä aamuna? .....

Kuka voitti edellisillan jääkiekko-ottelun? .....

Kenen nimipäivä on tänään? .....

Kuka seikkailee sarjakuvissa? .....

Mikä puhututtaa lukijoita mielipidepalstalla? .....

.....

Mitä pääkirjoitus käsittelee? .....

.....

TEHTÄVÄ 8

Mitä videot kertovat?

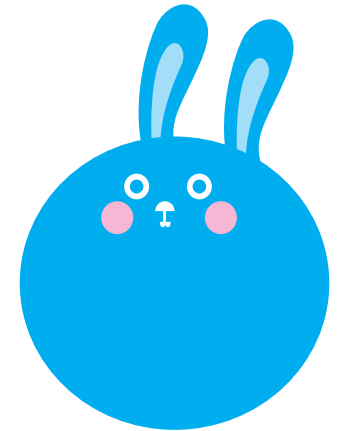
1 Etsi median sivuilta tai sovelluksesta uutisvideoita ja katso niistä yksi tai muutama.

2 Mitä videolla kerrotaan ja keitä siinä esiintyy?

3 Mitä sellaista voidaan kertoa videolla, mihin teksti ja kuvat eivät riitä?

Mistä sinä
kuvaisit
uutisvideon?

Videoiden kuvaaminen ja editointi eli muokkaus on tärkeä osa modernin lehtikuvaajan tai kuvajournalistin työtä. Äkillisiä tapahtumia voidaan kuvata kännykkäkameralla, uutisvideoita videokameralla ja maisemia tai liikennettä drone-kopterikameralla.

TEHTÄVÄ 9

Mitä mieltä sinä olet?

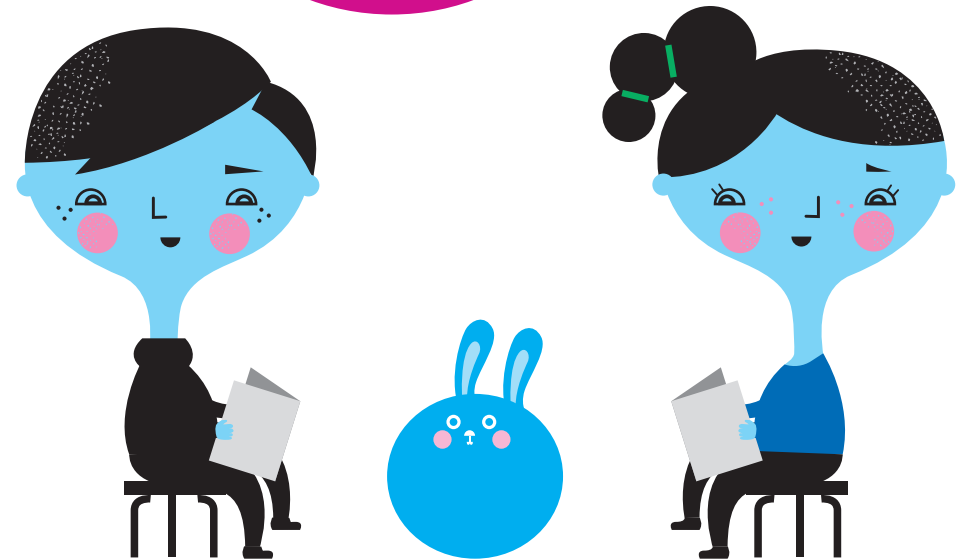

Suunnitelkaa yhdessä aikuisen kanssa mielipidekirjoitus koulukiusaamisesta ja lähettäkää se omaan lehteen!

1 Etsi lehdestä mielipidekirjoitus. Mikä on sen otsikko ja kuka on sen kirjoittanut?

2 Oletko samaa vai eri mieltä kirjoittajan kanssa? Miten vastaisit kirjoitukseen?

3 Onko lehdessä kolumni? Miten se eroaa uutisesta?

Mediassa on aina tilaa lukijoiden mielipiteille. Juttuja voi kommentoida lehden verkkosivuilla ja Facebookissa tai lähettää oman mielipidekirjoituksen lehteen.

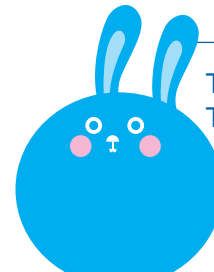
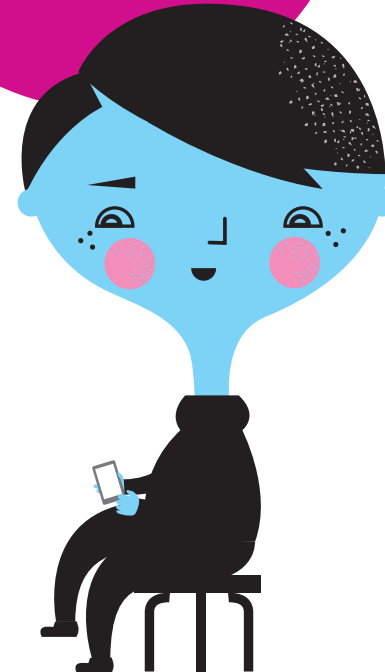
Millaisia uutisia sinä haluaisit lukea?

1 Olet nyt tutustunut sanomalehteen, uutisiin ja mediaan. Mikä uutinen jäi parhaiten mieleesi?

2 Mieti yksin, parin kanssa tai ryhmässä jokin kouluun tai lapseen liittyvä aihe, josta voisi tehdä uutisen. Se voi olla esimerkiksi jokin tapahtuma, teidän koululle tärkeä asia, epäkohta tai vaikkapa onnistuminen.

3 Lähettäkää opettajan avustuksella aihe uutisvinkkinä oman median toimitukseen. Voit seurata lehden sivuilta, tehdäänkö siitä myöhemmin juttu!

Toimitukseen voi lähettää uutisvinkin verkkosivujen tai sovelluksen valikosta kohdasta "Lähetä uutisvinkki"

Toimituksiin tulee päivittäin useita uutisvinkkejä. Toimitus päättää aina itse, mistä se tekee jutun lehteen.

